

**تجربه والدین ایرانی مقیم آمریکا در ارتباط با تربیت  
فرزندان نسل دوم**

آمنه شاکری

دکتر سهیلا شاهمرادی  
استادیار دانشگاه تهران

دکتر یاسر مدنی  
استادیار دانشگاه تهران

- سرشناسه : شاکری، آمنه، ۱۳۷۳-  
 عنوان و نام پدیدآور : تجربه والدین ایرانی مقیم آمریکا در ارتباط با تربیت فرزندان نسل دوم/ آمنه شاکری، یاسر مدنی، سمیه شاهمرادی  
 مشخصات نشر : تهران: موسسه فرهنگی تربیت نوین، ۱۳۹۹.  
 مشخصات ظاهری : ۱۴۹ ص.  
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۷۵۵-۲-۶  
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا  
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۴۱]- ۱۵۰.  
 موضوع : فرزندان مهاجران -- ایالات متحده  
 Children of immigrants -- United states : موضوع  
 موضوع : ایرانیان -- ایالات متحده -- وضع اجتماعی  
 Iranians -- United States -- Social conditions : موضوع  
 شناسنامه افزو : مدنی، یاسر، ۱۳۵۵ -  
 شناسنامه افزوده : شاهمرادی، سمیه، ۱۳۶۳ -  
 رده‌بندی کنفرانس : HQV  
 رده‌بندی دیویی : ۳۰۵/۱۲۰۷۳  
 شماره کتاب‌شناسی ملی : ۷۲۸۱۷۶

اثر حاضر برگرفته از پایان نامه دفاعیه دانشجو، انجمن روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران است.

نام کتاب:	تجربه والدین ایرانی مقیم آمریکا در ارتباط با تربیت فرزندان نسل دوم
نویسنده:	آمنه شاکری - دکتر یاسر مدنی - دکتر سمیه شاهمرادی
کتاب‌آرا:	طاهره نیکخواه
طراح جلد:	محدثه جغتایی
ناشر:	مؤسسه فرهنگی هنری تربیت نوین
تیراژ:	۱۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول - تابستان ۱۳۹۹
قیمت:	۱۴۵۰۰ تومان
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	دیپازنگ
شابک:	ISBN: 978-622-96755-2-6

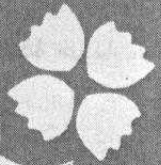
## فهرست مطالب

فصل اول: کلیات.....	۱
۱-۱ مقدمه.....	۱
۱-۲ بیان مسأله پژوهش.....	۲
۱-۳ ضرورت و اهمیت پژوهش.....	۶
۱-۴ هدف پژوهش.....	۸
۱-۵ سوال پژوهش.....	۸
فصل دوم: ادبیات تئوری و پیشینه پژوهش.....	۱۱
۲-۱ مقدمه فصل دوم.....	۱۱
۲-۲ گروه‌های اقلیتی.....	۱۱
۲-۳ مهاجرت.....	۱۲
۲-۴ عوامل بسترساز برای مهاجرت.....	۱۳
۲-۵ مهاجران و تغییرات روان‌شناختی.....	۱۵
۲-۶ فرهنگ‌پذیری.....	۱۶
۲-۷ انواع الگوهای فرهنگ‌پذیری.....	۱۷
۲-۸ نسبت بین دو فرهنگ، چه تاثیری بر فرایند فرهنگ‌پذیری دارد؟.....	۲۰
۲-۹ آمریکا، مقصد مهاجران بسیار.....	۲۰
۲-۱۰ مسلمانان در آمریکا.....	۲۱
۲-۱۱ ایرانیان در آمریکا.....	۲۲
۲-۱۲ مسلمانان ایرانی در آمریکا.....	۲۴
نمودار ۱: مهاجران ایرانی مسلمان.....	۲۶
۲-۱۳ فرهنگ‌پذیری و خانواده.....	۲۶
۲-۱۴ چالش‌های فرزندپروری برای خانواده‌های مهاجر دارای فرزند نوجوان.....	۲۸
۲-۱۴-۱ اختلافات فرهنگی.....	۲۹
تقابل جمع‌گرایی در مقابل فردگرایی.....	۲۹
زبان اول متفاوت با فرزندان.....	۳۰
۲-۱۴-۲ نبودن خانواده گسترده.....	۳۳

- ۳-۱۴-۲ تبعیض‌های اقلیتی و نژادپرستی ..... ۳۴
- ۳-۱۴-۴ ایجاد شکاف نسلی در نتیجه‌ی رشد سریع تکنولوژی ..... ۳۵
- ۳-۱۴-۵ رسانه‌ها و ترویج اسلام هراسی ..... ۳۶
- ۳-۱۴-۶ لزوم تلاش مضاعف برای انتقال الف) فرهنگ ایرانی و ب) فرهنگ دینی ..... ۳۷
- الف) فرهنگ ایرانی ..... ۳۷
- تلاش برای تعلیم زبان فارسی به فرزندان ..... ۳۷
- فرهنگی ایرانیان در حوزه‌های مختلف ..... ۳۸
- ب) فرهنگ دینی ..... ۴۰
- کمبود ماکزاد، رسم، منسجم و فعال ..... ۴۰
- عدم اطلاعات - نی‌الدین - نداشتن وقت کافی ..... ۴۱
- ۳-۱۴-۷ تصمیم‌گیری درگیری انتخاب مدرسه اسلامی یا مدرسه عمومی ..... ۴۲
- محیط مدرسه عمومی ..... ۴۲
- جدول ۱: نکات مثبت و منفی مدارس عمومی و اسلامی ..... ۴۴
- ۳-۱۴-۸ ازدواج نسل دوم ..... ۴۵
- ۳-۱۴-۹ چالش‌های هویتی نسل دوم ..... ۴۵
- ۳-۱۴-۱۰ چالش‌های زبانی نسل دوم ..... ۴۷
- ۳-۱۵ فرصت‌های (نقاط قوت) فرزندپروری در آمریکا ..... ۴۸
- ۳-۱۵-۱ سهولت حفظ ارتباط با وطن خود به وسیله اینترنت ..... ۴۸
- ۳-۱۵-۲ تنوع نژادها و قومیت‌ها، متفاوت بودن را آسان‌تر می‌کند ..... ۴۹
- ۳-۱۵-۳ تعهد آگاهانه به دین در جامعه‌ی غیر دینی ..... ۴۹
- ۳-۱۵-۴ دوری از تحولات منفی اقتصادی کشور مبدا و دسترسی به امکانات بهتر تحصیلی و شغلی در آمریکا ..... ۵۰
- ۳-۱۵-۵ عدم دخالت اطرافیان در امور تربیتی ..... ۵۰

- ۲-۱۶ راهکارهای پیشنهادی برای موفقیت در تربیت دینی و انتقال فرهنگ قومی به فرزندان نسل دوم ایرانیان مقیم آمریکا از طریق تعامل سالم والد-نوجوان ..... ۵۱
- ۲-۱۶-۱ همسویی و انسجام والدین ..... ۵۱
- ۲-۱۶-۲ حفظ هر دو زبان ..... ۵۱
- ۲-۱۶-۳ حفظ عادات غذایی و مصرف غذاهای ایرانی ..... ۵۲
- ۲-۱۶-۴ حضور در محافل ایرانی و مذهبی از کودکی ..... ۵۳
- ۲-۱۶-۵ گنجینه‌های مدارس آخر هفته در برنامه فرزندان ..... ۵۳
- ۲-۱۶-۶ فعالیت‌های مشترک والدین و فرزندان در خانواده ..... ۵۳
- ۲-۱۶-۷ تکلم بد زبان، خارس، در منزل ..... ۵۴
- ۲-۱۶-۸ ایران رفتن مدرسه در صورت امکان ..... ۵۴
- ۲-۱۶-۹ ثبت نام در مدرسه اسلامی ..... ۵۴
- ۲-۱۶-۱۰ حفظ اتصال با اجتماع‌ها (مرکز مذهبی ایرانی برای حفظ هویت و تعلق خاطر به هویت ایرانی-اسلامی) ..... ۵۵
- ۲-۱۶-۱۱ تاثیر مثبت دوست خوب مسلمان ..... ۵۶
- ۲-۱۶-۱۲ زیستن در دو دنیای فرهنگی ..... ۵۶
- ۲-۱۷ پیشینه‌ی پژوهش ..... ۵۷
- جمع‌بندی فصل دوم ..... ۶۱
- فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش ..... ۶۳
- مقدمه ..... ۶۳
- ۳-۱ روش ..... ۶۳
- ۳-۲ شرکت‌کنندگان پژوهش ..... ۶۴
- روش گردآوری داده‌ها ..... ۶۵
- جدول ۲: مشخصات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان ..... ۶۷
- ۳-۴ روش تحلیل داده‌ها ..... ۶۸
- ۳-۵ اعتبار پژوهش ..... ۶۸
- فصل چهارم: یافته‌های پژوهش ..... ۷۱

- جمع‌بندی فصل چهارم ..... ۱۱۲
- نمودار ۲: الف) چالش‌ها و دغدغه‌های والدین مهاجر ایرانی مسلمان درباره تربیت  
فرزندان نوجوان‌شان ..... ۱۱۳
- نمودار ۳: ب) فرصت‌ها یا جنبه‌های مثبت فرزندپروری در آمریکا از نگاه والدین ..... ۱۱۴
- نمودار ۴: ج) روش‌های تربیتی موثر از نگاه والدین برای انتقال هویت اسلامی و ایرانی  
از طریق ارتباط کارآمد والد-نوجوان ..... ۱۱۵
- نمودار ۵: د) یافته‌های جانبی ..... ۱۱۵
- فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری ..... ۱۱۷
- ۱-۵- مقدمه ..... ۱۱۷
- ۲-۵- تحلیل یافته‌های پژوهش ..... ۱۱۸
- ۳-۵- نتیجه‌گیری ..... ۱۳۷
- ۴-۵- محدودیت‌ها ..... ۱۳۸
- ۵-۵- پیشنهادها ..... ۱۳۹



## پیشگفتار

نسل دوم مهاجران، به نسلی گفته می‌شود که حداقل یکی از والدین آنها مهاجر بوده و خود در کشور مقصد متولد شده باشند. مهاجران و مهاجر بودن که به واسطه آن، خانواده های مهاجر از جنبه های گوناگون به اقلیت جامعه مقصد تبدیل خواهند شد، کار آسانی نیست و هنگامی که با دوران نوجوانی فرزندان و تعارضات و اختلافات والد-نوجوان همزمان شود، والدین مهاجر را با چالش های دوچندان مواجه می‌کند. کتاب حاضر، نتیجه یک پژوهش کیفی با روش پدیدارشناسی است که به منظور درک چگونگی تجربه ارتباط والدین ایرانی مسلمان مقیم آمریکا (ایالت کالیفرنیا) با فرزندان نوجوانشان انجام شد. شرکت کنندگان این پژوهش، متشکل از ۱۵ نفر از پدران و مادران خانواده های مهاجر ایرانی مسلمان بود که فرزندان نوجوان ۱۳ تا ۱۹ ساله داشتند و به روش نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند. با هر یک از آنان، مصاحبه ای به مدت ۴۰ الی ۹۰ دقیقه انجام شد و مصاحبه ها تا اشباع نظری ادامه یافت. تحلیل داده ها، به یافتن سه مضمون اصلی منتج شد که عبارتند از: چالش ها و دغدغه های والدین مهاجر ایرانی مسلمان درباره تربیت فرزندانشان و راهبردهای تربیتی مؤثر برای انتقال هویت اسلامی و ایرانی.